# ĢENERĀLADVOKĀTES KRISTĪNES ŠTIKSAS-HAKLAS SECINĀJUMI,

sniegti 2004. gada 1. aprīlī [1]

## I — Ievads

1. Šajā prasībā sakarā ar pienākumu neizpildi Komisija lūdz atzīt, ka, neveicot vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu 3. panta 1. punkta prasības Padomes 1975. gada 16. jūnija Direktīvā 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu [2], kurā izdarīti grozījumi ar Padomes 1986. gada 22. decembra Direktīvu 87/101/EEK [3] (turpmāk tekstā — "Direktīva 75/439 ar grozījumiem"), atbilstoši kurai dalībvalstīm par prioritāti ir jāizvirza atkritumeļļu pārstrāde, tās reģenerējot, attiecībā pret to apglabāšanu sadedzinot vai izmantojot citas metodes, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva.

2. Šajā ziņā pirmām kārtām runa ir par to, kāda ir šā pienākuma piemērojamība, ņemot vērā atsauci uz tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojumiem, ko šī tiesību norma ietver.

## II — Atbilstošās tiesību normas

3. Direktīvas 75/439 sākotnējās redakcijas 1. līdz 6. pants tika aizstāts ar jaunām tiesību normām, ko ieviesa Direktīvas 87/101 1. pants. Direktīvas 87/101 preambulas otrais apsvērums nosaka:

"tā kā reģenerācija ir visracionālākais atkritumeļļu otrreizējas izmantošanas veids, ņemot vērā enerģijas ietaupījumus, ko iespējams panākt; tā kā tādēļ prioritāte ir dodama pārstrādei, tās reģenerējot, ja to atļauj tehniski, ekonomiski un organizatoriski ierobežojumi."

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

2 — OV 1975 L 194, 23. lpp. (turpmāk tekstā — "Direktīva 75/439 ar grozījumiem").

3 — OV 1987 L 42, 43. lpp. (turpmāk tekstā — "Direktīva 87/101").

4. Saskaņā ar Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 1. pantu, "reģenerācija" Direktīvas izpratnē ir "jebkurš process, kura rezultātā, rafinējot atkritumeļļas, jo īpaši attīrot no piemaisījumiem, oksidācijas produktiem un piedevām, kas ir šādās eļļās, var iegūt bāzes eļļu".

5. Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. pants nosaka:

"1. Ja atļauj tehniskie, ekonomiskie un organizatoriskie ierobežojumi, dalībvalstis paredz pasākumus, lai par prioritāru kļūtu atkritumeļļu pārstrāde, tās reģenerējot.

2. Ja eļļas nereģenerē 1. rindkopā minēto ierobežojumu dēļ, dalībvalstis paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka atkritumeļļu sadedzināšanu veic no vides viedokļa pieņemamos apstākļos saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem, ja tāda sadedzināšana ir tehniski, ekonomiski un organizatoriski iespējama.

3. Ja atkritumeļļas nereģenerē un nesadedzina 1. un 2. rindkopā minēto ierobežojumu dēļ, dalībvalstis paredz pasākumus, kas vajadzīgi to drošai iznīcināšanai, kontrolētai uzglabāšanai vai noglabāšanai."

## III — Pirmstiesas procedūra un tiesvedība

6. Sniedzot atbildes uz Komisijas aptaujas anketu par Direktīvas 75/439 ar grozījumiem transponēšanu, Apvienotās Karalistes valdība apgalvoja, ka tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojumu dēļ nebija iespējams piešķirt prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot. Apvienotās Karalistes valdība šajā sakarā norādīja, ka tam būtu vajadzīgas lielas investīcijas. To uzņēmumu konkurētspēja, kuri veic atkritumeļļu pārstrādi, atgūstot enerģiju, kā arī zemā bāzes eļļas cena padarīja investīcijas neizdevīgas un radīja šķēršli atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot.

7. 2001. gada 19. aprīļa brīdinājuma vēstulē un 2001. gada 21. decembra argumentētajā atzinumā Komisija pauda viedokli, ka nepastāvēja tādi ierobežojumi, kas varētu attaisnot prioritātes nepiešķiršanu atkritumeļļu

pārstrādei, tās reģenerējot, un ka Apvienotā Karaliste tādējādi nav veikusi vajadzīgos pasākumus, lai transponētu Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punktu.

8. Sniedzot atbildes uz šiem dokumentiem, Apvienotā Karaliste uzsvēra, ka tā principā bija gatava transponēt 3. panta 1. punktu pilnībā, tomēr norādīja, ka jo īpaši ekonomiskas dabas ierobežojumi radīja šķērsli tam, lai prioritāti piešķirtu atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot. Apvienotās Karalistes atkritumeļļu tirgus analīze skaidri parādīja ekonomiskās robežas atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot. Galvenais šķērslis šajā ziņā bija augsts sadedzināmu atkritumeļļu pieprasījums un zems reģenerētu atkritumeļļu pieprasījums.

9. Atsaucoties uz to pasākumu sarežģītību un izmaksām, kas būtu jāveic, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, Apvienotās Karalistes valdība neiesniedza pilnu vajadzīgo pasākumu sarakstu, bet gan apsprieda iespēju piešķirt vienreizēju atbalstu atkritumeļļu reģenerācijas iekārtas konstrukcijas izstrādei un ekspluatācijai programmas ietvaros, kas paredz produkta komercializēšanas uzlabošanu un iespējas veikt izmaiņas atkritumeļļu nodokļu sistēmā. Turklāt Apvienotās Karalistes valdība apņēmās izstrādāt detalizētu plānu Direktīvas 75/439 ar grozījumiem transponēšanai, lai pasākumus pēc iespējas ātrāk pabeigtu, aicinot apspriest piedāvātos pasākumus ar Komisiju.

10. Tā kā Komisija neuzskatīja, ka Apvienotās Karalistes valdība ir sniegusi pietiekamus paskaidrojumus, lai pārtrauktu uzskatīt, ka netiek pildīti pienākumi, tā 2002. gada 21. novembrī iesniedza prasības pieteikumu atbilstoši EKL 226. pantam, kas Tiesas kancelejā saņemts 2002. gada 22. novembrī.

11. Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

1) atzīt, ka, nepieņemot normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvas 75/439/EEK 3. panta 1. punkta prasības, atbilstoši kurām dalībvalstīm ir jāveic pasākumi, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, vai jebkurā gadījumā nedarot šos aktus zināmus Komisijai, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek minētā direktīva;

2) piespriest Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

## IV — Par pienākumu neizpildi

### A — *Lietas dalībnieku galvenie argumenti*

12. Vispirms, kas attiecas uz Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punktā paredzētā pienākuma būtību un piemērojamību, Apvienotās Karalistes valdība apgalvo, ka šī tiesību norma neuzliek dalībvalstīm absolūtu pienākumu veikt pasākumus, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, bet gan nosaka, ka šāds pienākums pastāv tiktāl, cik tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojumi to atļauj. Ja šādi ierobežojumi pastāv, 3. panta 2. un 3. punkts nosaka alternatīvas atkritumeļļu pārstrādei. Reģenerācijas mērķis prasa atbilstošu un samērīgu pasākumu veikšanu.

13. Apvienotās Karalistes valdība savu argumentu pamato ar spriedumu lietā C-102/97 [4]. No minētā sprieduma tāpat kā no ģenerāladvokāta Fenelija [*Fennelly*] secinājumiem minētajā lietā [5] izriet, ka attiecīgais pienākums mainās atbilstoši katras dalībvalsts situācijai un ka dalībvalstīm ir rīcības brīvība attiecībā uz Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta transponēšanu. Nav absolūtas vajadzības pieņemt tiesību normas vai veikt citus noteikta veida pasākumus, bet gan ir jāveic atbilstoši pasākumi, lai, ņemot vērā ierobežojumus, piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot. Atkarībā no ierobežojumu dabas tie varētu būt progresējoši pasākumi, kas laika gaitā varētu mainīties. Tiesas uzdevums šajā ziņā ir noskaidrot, vai attiecīgā dalībvalsts ir rīkojusies samērīgi un atbilstoši šajā gadījumā pastāvošajiem apstākļiem.

14. Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka tā ir veikusi nepieciešamos un samērīgos pasākumus, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, un līdz ar to ir izpildījusi Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punkta prasības. Tā šajā sakarā apgalvo, ka ir identificējusi pārsvarā ekonomiskas dabas šķēršļus reģenerācijai, tas ir, augstu to atkritumeļļu pieprasījumu, ko var sadedzināt, jo īpaši ogļu elektrostacijās (siltuma regulēšanai) un asfalta rūpnīcās, un zemu reģenerēto atkritumeļļu pieprasījumu, kurām, pēc patērētāju domām, ir zemāka kvalitāte. Turklāt 2001. gada martā veiktā detalizētā pētījuma ietvaros tā noteica risi-

4 — 1999. gada 9. septembra spriedums lietā C-102/97 Komisija/Vācija (*Recueil 1999*, I-5051. lpp., 40. punkts un tam sekojošie punkti).

5 — Ģenerāladvokāta Fenelija [*Fennely*] 1999. gada 11. februāra secinājumi lietā C-102/97 (minēta 4. zemsvītras piezīmē), 20. punkts.

nājumus šo šķēršļu novēršanai un šī pētījuma rezultātā strādāja pie pasākumu īstenošanas, kas vajadzīgi, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot. Kā Apvienotās Karalistes valdība norādīja rakstveida procesa ietvaros, šie pētījumi tika pabeigti 2003. gada marta vidū un ļāva veicināt atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, saskaņā ar strukturētu plānu, kas izstrādāts atbilstoši Direktīvai 75/439 ar grozījumiem.

15. Ņemot vērā to, ka Apvienotās Karalistes valdība aktīvi veica pasākumus, lai noteiktu, izvērtētu un pārvarētu pastāvošos šķēršļus, tā atrodas savādākā situācijā nekā Vācijas Federatīvā Republika lietā C-102/97, kura, atbilstoši Tiesas spriedumam, neveica nekādus īpašus pasākumus un "tikai atsaucās uz savu ierobežojumu definīciju un apstākļiem, kas pastāv tās teritorijā, lai attaisnotu to, ka netika veikti pilnīgi nekādi pasākumi, lai izpildītu Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punkta prasības".

16. Apvienotās Karalistes valdība nobeigumā norāda, ka attiecībā uz sadedzināmām atkritumeļļām pastāvošie valsts nodokļu atvieglojumi būtiski neietekmē nelīdzsvaroto situāciju starp atkritumeļļu reģenerācijas un sadedzināšanas tirgu. Ir grūti noteikt reģenerējamo atkritumeļļu tirgus cenu Apvienotajā Karalistē, ņemot vērā to, ka citās dalībvalstīs šīs atkritumeļļas tiek subsidētas un ka transporta izmaksas noteiktām reģenerācijai paredzētām atkritumeļļām ir krietni augstākas nekā sadedzināšanai paredzētajām atkritumeļļām.

17. Savukārt, pēc Komisijas domām, Apvienotās Karalistes valdība, veicot minēto pētījumu, vēl nav īstenojusi pasākumus, kas vajadzīgi, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot. Situācija attiecībā uz Direktīvas transponēšanu Apvienotajā Karalistē ir salīdzināma ar Vācijas Federatīvajā Republikā pastāvošo situāciju, ko Tiesa spriedumā lietā C-102/97 ir atzinusi par nepietiekamu. Līdz ar to Apvienotās Karalistes valdība nav veikusi nekādus konkrētus pasākumus, lai piešķirtu reģenerācijai prioritāti, un ir aprobežojusies ar pasākumu noteikšanu, kurus kādu dienu varētu veikt, lai sasniegtu šo mērķi. Šī valdība nav veikusi nekādas efektīvas izmaiņas atkritumeļļu pārstrādē.

18. Tāpat Apvienotās Karalistes valdība, neskatoties uz ekonomiskajiem ierobežojumiem, nav arī izmantojusi iespēju, kas paredzēta Direktīvas 75/439 ar grozījumiem

14. un 15. pantā — piešķirt kompensāciju, lai segtu saistītās izmaksas. Turklāt, pēc Komisijas domām, nodokļu atvieglojumi, kas piešķirti atkritumeļļu sadedzināšanai, veicina atkritumeļļu sadedzināšanu, kas ir pretēji Direktīvas mērķim.

19. Tiesas sēdes laikā Apvienotās Karalistes valdība tostarp apgalvoja, ka bez ekonomiskajiem ierobežojumiem pastāv arī organizatoriskas dabas ierobežojumi (ļoti decentralizēta sadedzinātāmu atkritumeļļu savākšanas sistēma būtu pamatīgi jāmaina, lai novirzītu atkritumeļļas uz reģenerācijas iekārtām) un tehniskas dabas ierobežojumi (neskaidrība par to, vai noteiktas tehniskas metodes varēs izturēt izmaiņas, kas radīsies atkritumeļļu sastāvā tuvāko 10 gadu laikā). Tā apgalvoja, ka nekādā gadījumā neuzskata, ka ierobežojumu dēļ neko nav iespējams darīt. Tomēr, ņemot vērā apstākļus, veiktie pētījumi (uz doto brīdi) ir piemēroti transponēšanas pasākumi. Turklāt tikai tiesas sēdē Apvienotās Karalistes valdība pirmo reizi atsaucās uz "Waste Strategy 2000", kas tika pieņemta Direktīvas par atkritumiem ietvaros (Padomes 1975. gada 15. jūlija Direktīva 75/442/EEK par atkritumiem (OV 1975 L 194, 39. lpp.)) un uz *Environmental Protection Act*, kurā tāpat ir atzīts, ka atbilstoši Direktīvai 75/439 ar grozījumiem prioritāte ir jāpiešķir reģenerācijai. Atbildot uz jautājumiem šajā sakarā, tā izskaidroja, ka ziņojums, ko bija paredzēts sagatavot uz 2003. gada martu un kas atļautu veikt piemērotus pasākumus, bija gatavs tikai 2003. gada rudenī.

20. Tiesas sēdes laikā Komisija vēlreiz uzsvēra, ka iesniegtie pētījumi un ziņojumi veido vienīgi pamatu pasākumiem, kas nepieciešami, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot. Tā apgalvoja, ka tāpat bija nepieciešama arī konkrēta rīcība.

B — *Vērtējums*

21. Pirmkārt, ir jāizvērtē tā pienākuma nozīme, ko dalībvalstīm uzliek Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punkts — par prioritāti izvirzīt atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, attiecībā uz kuru, kā to apgalvoja Apvienotās Karalistes valdība, nepastāv būtiskas atšķirības tās uzskatos un Komisijas uzskatos.

22. Minētais 3. pants ietver vairākus dalībvalstu pienākumus attiecībā uz atkritumeļļu pārstrādi vai apglabāšanu. Pirmkārt, ir jāveic visi pasākumi, kas nepieciešami, lai piešķirtu

prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot (1. punkts), kas ir arī Direktīvas 87/101 pamatmērķis. Dalībvalstīm tāpat arī jānodrošina, lai jebkura atkritumeļļu sadedzināšana tiek veikta no vides viedokļa pieņemamos apstākļos (2. punkts). Visbeidzot, ir jāgarantē atkritumeļļu droša iznīcināšana vai to kontrolēta uzglabāšana vai noglabāšana (3. punkts).

23. Minētie pienākumi vai pārstrādes procedūras tiek "izvērtētas" pēc kritērija, vai to ir iespējams veikt no tehniskā, ekonomiskā un organizatoriskā viedokļa, tas ir, vai atkritumeļļas var sadedzināt vienīgi, ja un ciktāl šādi ierobežojumi neatļauj reģenerāciju. Iznīcināšana un uzglabāšana var notikt tikai, ja un ciktāl šie ierobežojumi neatļauj nedz atkritumeļļu reģenerāciju, nedz arī to sadedzināšanu.

24. Atsaucoties uz "tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojumiem", tiek noteikta attiecīgā pienākuma piemērojamība un būtība — šajā gadījumā runa ir par pienākumu piešķirt prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot. [6]

25. No vienas puses, ir jāatzīmē, ka ne katrs tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojums, kas var kavēt iespējamo pasākumu veikšanu, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, atbrīvo dalībvalsti no tās pienākuma veikt šādus pasākumus atbilstoši Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punktam.

26. Direktīva pieprasa, lai dalībvalsts sniedz precīzas vadlīnijas to mērķu sasniegšanai, kas tika "izvērtēti" 3. pantā, attiecībā uz atkritumeļļu pārstrādi, tas ir, attiecībā uz pasākumiem, kas paredzēti minēto šķēršļu vai ierobežojumu pārvarēšanai. Tas vienlīdz izriet no fakta, ka pašā Direktīvā ir pieminēti šādi pasākumi, kā, piemēram, Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 14. un 15. pantā – piešķirt kompensāciju uzņēmumiem, kas savāc un/vai apglabā atkritumeļļas. Pretējā gadījumā minētās direktīvas 3. pantam lielā mērā tiktu atņemta lietderīgā iedarbība. [7]

27. No otras puses, jebkuru ekonomiskas dabas šķēršli un, zināmā mērā, arī visus organizatoriskas un tehniskas dabas ierobe-

6 — Spriedums lietā C-102/97 (minēta 4. zemsvītras piezīmē), 39. punkts.

7 — Skat. spriedumu lietā (minēta 4. zemsvītras piezīmē), 43. punkts.

žojumus var pārvarēt, sniedzot pietiekamu, jo īpaši finansiālu, palīdzību.

28. Tomēr Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punktā nav prasīts, ka dalībvalstīm par katru cenu jāveic visi pasākumi, lai prioritāti piešķirtu atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, salīdzinājumā ar citām 3. pantā paredzētajām pārstrādes procedūrām. Tas turklāt padarītu par nenozīmīgu atsauci uz "tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojumiem", ko ieviesa Direktīva 87/101.

29. Tieši pretēji — Tiesa spriedumā lietā C-102/97 ir nospriedusi, ka tiesību normas, kas attiecas uz ierobežojumiem, ir jāsaprot "kā samērīguma principa izpausme". [8]

30. Līdz ar to dalībvalstis vienkārši nevar atstāt atkritumeļļu pārstrādes situāciju nemainīgu, tiklīdz prioritātes piešķiršanai atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, rodas ekonomiskas, organizatoriskas vai tehniskas dabas šķēršļi. No otras puses, tām nav jāveic nesamērīgi dārgi pasākumi, lai izpildītu šo pienākumu.

31. Šajā ziņā Apvienotās Karalistes valdībai ir taisnība attiecībā uz to, ka galu galā var vismaz iedomāties situāciju dalībvalstī, kurā nav jāveic nekādi pasākumi, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, tas ir, kurā to var panākt, vienīgi veicot no ekonomiskā, organizatoriskā vai tehniskā viedokļa ārkārtīgi apgrūtinošus pasākumus.

32. Līdz ar to, pretēji Komisijas norādītajam attiecībā uz Apvienoto Karalisti, dalībvalstij nav par katru cenu "kaut kas jādara".

33. Turklāt, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, tai nevar būt pienākums veikt pasākumus, kas no ekonomiskā, organizatoriskā un tehniskā viedokļa ir gan veicami, bet nav lietderīgi. Tādējādi praktiski vienmēr ir iespējams sarīkot mārketinga kampaņu, lai veicinātu atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot, tomēr šādi pasākumi vienalga būs bezjēdzīgi vai neefektīvi, ja, piemēram, šādu atkritumeļļu iegāde patērētājiem būs ekonomiski nepamatota un vienlaikus šo atkritumeļļu cenu

8 — Spriedums lietā C-102/97 (minēta 4. zemsvītras piezīmē), 42. punkts.

nevarēs pazemināt ar atbilstošo pasākumu palīdzību, piemēram, ekonomisku ierobežojumu dēļ.

34. Tādējādi Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punkts vispārīgi prasa, lai dalībvalstis veiktu pasākumus, kas vismaz ir pieņemami, lai veicinātu mērķa sasniegšanu — prioritātes piešķiršana atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot [9], un kas tehniskā, ekonomiskā un organizatoriskā ziņā ir izdarāmi bez nesamērīgi lielām izmaksām.

35. Kas attiecas uz minētā pienākuma transponēšanu šajā gadījumā, Apvienotās Karalistes valdība par transponēšanas pasākumiem ir piedāvājusi uzskatīt ziņojumu un pētījumu veikšanu par atkritumeļļu pārstrādes, tās reģenerējot, šķēršļiem un līdzekļiem šo šķēršļu novēršanai.

36. Es piekrītu Komisijas uzskatam, ka šādi ziņojumi un pētījumi kā tādi vēl nav uzskatāmi par pasākumiem, kas piešķir prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punkta nozīmē.

37. Vairākās direktīvās — tāpat kā Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 18. pantā — dalībvalstīm ir uzlikts pienākums iesniegt ziņojumu, plānu vai cita veida dokumentu, visbiežāk — kopā ar pienākumu to nosūtīt Komisijai. Šādos gadījumos nepieciešamie transponēšanas pasākumi pēc būtības tiek veikti, jau sastādot ziņojumu, plānu vai dokumentu.

38. Tomēr šajā gadījumā jautājums ir par pienākumu veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot.

39. Pētījumi un citi Apvienotās Karalistes valdības sniegtie fakti tomēr nevar kā tādi radīt jebkādas sekas attiecībā uz šādas pārstrādes procedūras veikšanu vai jebkādā veidā to veicināt. Tas var notikt vienīgi tad, ja, pamatojoties uz šiem pētījumiem, tiek veikti īpaši, piemēroti pasākumi.

40. "Waste Strategy 2000", kas pirmo reizi tika pieminēta tiesas sēdes laikā un par kuru kā ieviešanas pasākumu tādējādi acīmredza-

9 — Skat. spriedumu lietā C-102/97 (minēta 4. zemsvītras piezīmē), 48. punkts.

mi vēl nav paziņots Komisijai līdz datumam, kurš ir svarīgs, lai noteiktu, vai notikusi pienākumu neizpilde, tas ir, argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām [10], aprobežojas ar vispārīgu Direktīvas 75/439 ar grozījumiem mērķa — veicināt atkritumeļļu pārstrādi, tās reģenerējot — atzīšanu, bet konkrēti neveicina tā sasniegšanu.

41. Turklāt tomēr ir jāatzīst, ka Apvienotās Karalistes valdība, ņemot vērā tās attiecīgos paziņojumus, nerīkojās, vadoties pēc pieņēmuma, ka tobrīd pastāvēja ārkārtīgi ierobežojumi, kuru dēļ pilnīgi neko nevarēja darīt, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot.

42. Apvienotās Karalistes valdības argumentācija attiecībā uz to, ka minētā izmeklēšana un pētījumi, ņemot vērā pastāvošos ierobežojumus, kas ir nozīmīgi, bet ne ārkārtīgi, patiešām veido piemērotu pasākumu īstenošanu, mani tāpat nepārliecina, ņemot vērā to, ka jebkurā situācijā būtu jābūt iespējamam veikt šādu problēmu analīzi pat ārkārtīgu ierobežojumu gadījumā, kad, pēc Apvienotās Karalistes valdības domām, dalībvalstij nav pienākuma veikt jebkādus pasākumus.

43. Vispirms ir jāatzīst, ka gan 2001. gada marta pētījumos, gan, spriežot pēc Apvienotās Karalistes valdības tiesas sēdē sniegtās informācijas, 2003. gada rudens ziņojumā acīmredzami ir ietverti risinājumi (pārsvarā ekonomiskas dabas) ierobežojumu pārvarēšanai un piedāvātas vairākas rīcības iespējas, lai piešķirtu prioritāti reģenerācijai.

44. Turklāt no viedokļa, ko pauda Apvienotās Karalistes amatpersonas pirmstiesas procedūras laikā, izriet, ka pētījumi ir vienīgi priekšnoteikums īpašu pasākumu veikšanai, kas vēl ir jāveic, un tie paši par sevi nav uzskatāmi par pasākumiem, kas nepieciešami atbilstoši Direktīvas 75/439 ar grozījumiem 3. panta 1. punktam.

45. Tiesai nav jānosaka, kādi pasākumi Apvienotajai Karalistei bija jāveic, lai izpildītu attiecīgo pienākumu. [11] Tai pietiek atzīt, ka Apvienotā Karaliste acīmredzami varēja veikt īstenojamus pasākumus, lai pārvarētu pastāvošos tehniskas, ekonomiskas un organizatoriskas dabas ierobežojumus un piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot.

10 — Skat., tostarp, 1999. gada 18. marta spriedumu lietā C-166/97 Komisija/Francija (*Recueil 1999*, I-1719. lpp., 18. punkts) un 2002. gada 30. janvāra spriedumu lietā C-103/00 Komisija/Grieķija (*Recueil 2002*, I-1147. lpp., 23. punkts).

11 — Skat. spriedumu lietā C-102/97 (minēta 4. zemsvītras piezīmē), 48. punkts.

46. Tomēr Apvienotā Karaliste neveica nekādus šāda veida pasākumus.

47. Tā rezultātā ir jāatzīst, ka iebildums par EK līgumā noteikto pienākumu neizpildi ir pamatots.

## V — Par tiesāšanās izdevumiem

48. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Apvienotajai Karalistei spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

## VI — Secinājumi

49. Ar šādu pamatojumu piedāvāju Tiesai:

1) Atzīt, ka, nepieņemot normatīvus un administratīvus aktus, kas nepieciešami, lai izpildītu 3. panta 1. punkta prasības Padomes 1975. gada 16. jūnija Direktīvā 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu, kurā izdarīti grozījumi ar Padomes 1986. gada 22. decembra Direktīvu 87/101/EEK, atbilstoši kurai dalībvalstīm ir jāveic pasākumi, kas ir nepieciešami, lai piešķirtu prioritāti atkritumeļļu pārstrādei, tās reģenerējot, vai jebkurā gadījumā nedarot šos aktus zināmus Komisijai, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva.

2) Piespriest Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.